

53051206: สาขาวิชาการออกแบบชุมชนเมือง

คำสำคัญ: การพัฒนา / พื้นที่ได้สะพานข้ามแยก / พื้นที่ว่างสาธารณะ / ชุมชนเมือง

หยก ศักดิ์นีย์: แนวทางการพัฒนาพื้นที่ได้สะพานข้ามแยกในเขตกรุงเทพมหานคร.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ผศ.ดร.สุพักตรา สุทนต์สุภา. 151 หน้า.

การศึกษาแนวทางการพัฒนาพื้นที่ได้สะพานข้ามแยกที่หลากหลายรูปแบบที่มีอยู่ในปัจจุบัน และรูปแบบที่มีความเป็นไปได้สำหรับการพัฒนาพื้นที่ได้สะพานข้ามแยกซึ่งเป็นพื้นที่ว่างสาธารณะในชุมชนเมืองโดยใช้กรุงเทพมหานครเป็นพื้นที่กรณีศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการใช้ประโยชน์ปัจจุบัน เพื่อประเมินการใช้งานพื้นที่ ค้นหาองค์ประกอบของการพัฒนาพื้นที่ และเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ได้สะพานข้ามแยก โดยใช้วิธีการสังเกตการณ์ สัมภาษณ์และแจกแบบสอบถาม กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลรับผิดชอบพื้นที่และผู้เข้ามาใช้งานในพื้นที่ โดยการสุ่มแบบไม่มีโครงสร้าง ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ได้มีการใช้ประโยชน์ได้สะพานข้ามแยกในปัจจุบันอย่างหลากหลาย เช่น การใช้พื้นที่เป็นลานจอดรถ ลานกีฬา ตลาด จัดภูมิทัศน์ หรือจัดเก็บพัสดุของหน่วยงานราชการ เป็นต้น ซึ่งการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ยังมีข้อจำกัดในการพัฒนาในหลายๆด้าน โดยเฉพาะด้านลักษณะของพื้นที่ที่แคบยาว การมีส่วนร่วม การมีชอกมูมของพื้นที่ และเป็นพื้นที่ซึ่งเต็มไปด้วยมลภาวะทางอากาศและเสียง การพัฒนามีองค์ประกอบหลัก ได้แก่ ที่ตั้งชุมชนโดยรอบ ขนาดของพื้นที่ การเข้าถึง และการมีส่วนร่วมที่ดี นอกจากนี้ยังพบว่าบางพื้นที่ยังได้รับการมีส่วนร่วมจากชุมชนในการบริหารและจัดการเป็นลานกิจกรรมชุมชน หรือลานกีฬาอีกด้วย ซึ่งส่งผลให้มีการบำรุงรักษาดูแลโดยชุมชนเป็นอย่างดี สามารถแบ่งเบาภาระจากกรุงเทพมหานครได้ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญส่งเสริมสนับสนุนให้เป็นรูปแบบหนึ่งในการพัฒนา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเมืองอีกทางหนึ่ง

ภาควิชาการออกแบบชุมชนเมือง

บัณฑิตวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2557

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.....

53051206: MAJOR: URBAN DESIGN

KEY WORD: DEVELOPMENT / THE AREA UNDER THE OVERPASS / PUBLIC OPEN
SPACE / URBAN AREA

YOK SAKKANEE: THE DEVELOPMENT OF THE AREAS UNDER THE OVER-
PASS WAY IN BANGKOK.THESIS ADVISOR:ASST.PROF.SUPAGTRA SUTHASUPHA,
Ph.D. 151 pp.

This study aims to investigate and evaluate the uses of under the areas the overpasses in Bangkok, to find factors that influent the development of such space in and suggest guidelines for the development of the areas under the overpasses. The data were collected from observation, interview and questionnaires. It is shown that, at present, the areas are used as sporting areas, car parks, markets, landscape areas and storages of government sectors. However, the uses of the spaces are still limited due to their long narrow shapes, shading, corners and niches , and air and noise pollutions. It is found that the main factors for the development of the areas under the overpasses are location, nearby community, size of the space, accessibility and good shading. Moreover, it is revealed that some areas used by nearby communities, as sporting areas or community spaces are well manage and maintained by those communities. Therefore, it is suggested that this kind of cooperation is needed to be supported and promoted by the related government sectors.

Department of Urban Design and Planning

Graduate School,Silpakorn University

Student's signature.....

Academic Year 2014

Thesis Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพักตรา สุทนต์สุภา ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเคียงบ่าเคียงไหล่ให้ผู้วิจัยสามารถปฏิบัติภารกิจอันใหญ่หลวงในการทำวิทยานิพนธ์นี้จนสำเร็จแม้จะฉิวเฉียดตื่นเต้น ลุ้นระทึกไปกับผู้วิจัยทุกวินาทีก็ตาม รวมทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ ปรีทยานิตย์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์จามรี อาระยานิมิตสกุล ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และเอื้อเฟื้อข้อมูลดีๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย ส่งผลให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาหลักสูตรการออกแบบชุมชนเมืองทุกท่านที่ให้ความรู้ ให้คำแนะนำและประสบการณ์ที่มีคุณค่ายิ่งแก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณเจ้าของหนังสือวารสาร เอกสาร และวิทยานิพนธ์ทุกเล่ม ที่ช่วยให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ ขอขอบคุณเพื่อนๆ และน้องๆ สาขาหลักสูตรการออกแบบชุมชนเมืองทุกคนที่ให้คำแนะนำและให้กำลังใจตลอดมา

ขอขอบพระคุณกรมทางหลวงที่ให้โอกาสในการลาศึกษาต่อและสนับสนุนทางการศึกษาเป็นอย่างดีเรื่อยมาตลอดระยะเวลาที่ศึกษา

ขอขอบคุณ คุณนพดล แก่นจันทร์ ที่ช่วยเก็บข้อมูลและแปลข้อมูลทางสถิติ และขอขอบคุณ คุณสถาพร รณรงค์ ที่ช่วยแจกแบบสอบถามในพื้นที่ ทำให้จัดเก็บข้อมูลได้ครบถ้วน สมบูรณ์รวดเร็วยิ่งขึ้น

คุณค่าหรือประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแต่พระคุณบิดามารดา ครูอาจารย์ที่อบรมสั่งสอน แนะนำ ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจอย่างดียิ่งเสมอมา